

Duhovni darovi

“Težite za ljubavlju! Vruće čeznite za duhovnim darovima, posebno za prorokovanjem!” (1. Korinćanima 14,1)

Biblijski tekstovi: 1. Korinćanima 12; Efežanima 4,11-13; 1. Korinćanima 13; 1. Petrova 4,8-11; 1. Korinćanima 14,27; Amos 3,7.

Kao i ljudsko tijelo koje ima više udova, i crkva je jedna, ali ima mnogo članova, od kojih svaki ima različitu ulogu, sposobnosti i darove. Vršeni s ljubavlju, ti duhovni darovi potiču osjećaj jedinstva koji odražava karakter Trojedinog Boga.

Ovog ćemo tjedna proučiti ulomak u 1. Korinćanima 12—14 i njegovo učenje o duhovnim darovima. Ovaj ulomak dio je neznatno veće cjeline, gdje se Pavao bavi ponašanjem koje se od jednog kršćanina očekuje u vjerskom okruženju (1. Korinćanima 11—14). Pavlova glavna briga vezana je za problem nereda na okupljanjima. On na taj problem odgovara izjavom da je crkva tijelo čiji dijelovi imaju različite uloge “za izgradnju Kristova tijela” (Efežanima 4,12). Ukratko, Bog je crkvi dao duhovne darove da bi unaprijedio jedinstvo u različitosti.

Pavao svakako još uvijek ima na umu problem podjela kojim se bavio u prva četiri poglavlja 1. Korinćanima, gdje jedinstvo u Kristu uklanjanja nedostatak sloge među članovima crkve. Sada on razvija tu misao iznoseći svoje razumijevanje uloge duhovnih darova. Prema Pavlu, jedinstvo u Kristu i Duhu jedini je način da se izbjegnju podjele.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 519—527.

RAZLIČITI DAROVI

Pavao uvodi novu temu u 1. Korinćanima 12,1 riječima “što se tiče”. Znanstvenici se bave pitanjem govori li on tu o “duhovnim darovima” ili o “duhovnim ljudima”, jer grčki izraz *tôn pneumatikôn* dopušta oba tumačenja. Vjerojatno je bolji prijevod “duhovni darovi” u svjetlu 1. Korinćanima 12,4, gdje Pavao očito govori o duhovnim darovima. U 1. Korinćanima 12,2.3 Pavao ističe da je prvi dar Duha hrabro priznanje da je Isus Gospodin (1. Korinćanima 12,2.3). U vrijeme pisanja Novog zavjeta, reći da je Isus Gospodin značilo je reći da rimski car to nije (Djela 17,7; također Ivan 19,12.15). A budući da se to smatralo pobunom protiv carske vlasti, bilo je kažnjivo smrću.

I Isus i Pavao naglašavali su da je vjera u Boga — čak i pod prijetnjom progonstva i smrti — dar Duha. Zapravo, vjera je najosnovniji dar. Ne iznenađuje što je vjera prva na listi u 1. Korinćanima 13,13. A da je vjera duhovni dar jasno je na osnovi Pavlove izjave u 1. Korinćanima 12,9. Međutim, postoje i mnogi drugi darovi. Činjenica da Duh Sveti razdjeljuje različite darove “svakomu kako hoće” (1. Korinćanima 12,11), dokazuje da su svi oni potrebni.

Pročitajte 1. Korinćanima 12,1-6. Što se naglašava u ovom odlomku?

.....

.....

.....

Ponavljanje izraza “različiti” naglašava da je riječ o mnoštvu darova. Ono što Pavao u 1. Korinćanima 12,1 naziva “duhovnim darovima”, u redcima 4-6 razvija iz tri različita kuta: “darovi” (*karisma*), “službe” ili “služenja” (*diakonia*), i “učinci” (*energêma*). Premda te riječi označavaju različite pojmove, važno je ne zacrtavati fine razlike među njima zbog paralelizma redaka. Trebalo bi također zapaziti da su duhovni darovi dani s ciljem da unapređuju jedinstvo zasnovano na trojedinj naravi Boga (vidi također Efežanima 4,8-11). Premda Duh razdjeljuje darove, Bog je taj koji osposobljava vjernike da služe Kristu u svojoj zajednici (1. Korinćanima 12,5.6). Darovi se svakom vjerniku daju pojedinačno (1. Korinćanima 12,11), ali svi oni trebaju koristiti zajednici vjernika kao cjelini.

Ponovno obratite pozornost na Pavlovo naglašavanje jedinstva. Zašto je to tako važno za crkvu?

JEDINSTVO U RAZLIČITOSTI

Jezik jedinstva u 1. Korinćanima 12,4-6 ("isti Duh", "isti Gospodin" i "isti Bog") dalje se razvija u ostatku 12. poglavlja Prve poslanice Korinćanima. To se vidi na osnovi Pavlove upotrebe izraza kao što su: "jedan te isti Duh" (1. Korinćanima 12,11), "tijelo jedno" (1. Korinćanima 12,12), "jedno tijelo" (1. Korinćanima 12,12.13.20), "jednim Duhom" (1. Korinćanima 12,13), "da udovi brižno nastoje oko zajedničkog dobra" (1. Korinćanima 12,25).

Usporedo s pojmom jedinstva, Pavao naglašava raznolikost članova ("udova") u Kristovom tijelu izrazima kao što su: "mnogo udova" (1. Korinćanima 12,12.20), "kršteni jednim Duhom" (1. Korinćanima 12,13), "ne od jednoga uda, već od mnogih" (1. Korinćanima 12,14), "sve tijelo" (1. Korinćanima 12,17), "svaki pojedini" (1. Korinćanima 12,18), "udovi tijela" (1. Korinćanima 12,22.23), "svi udovi" (1. Korinćanima 12,26). Taj istodobni naglasak na jedinstvu i raznolikosti ukazuje na to da je svrha duhovnih darova zapravo zalaganje za jedinstvo u različitosti.

To jedinstvo usred različitosti mora odražavati Božji karakter. Otac je jedna Osoba, Sin je druga, a Duh Sveti još jedna. Te tri Osobe imaju svoju osobnost dok zajedno rade na izgradnji crkve i njezinom osposobljavanju za misiju (1. Korinćanima 12,4-6; Efežanima 4,11-13).

Pročitajte 1. Korinćanima 12,12-31. Zašto je usporedba s tijelom i njegovim mnogobrojnim udovima tako prikladna u prikazivanju crkve i njezinih članova?

Središnja misao 12. poglavlja 1. Korinćanima jest da udovi tijela, premda su pojedinačno toliko različiti jedan od drugog (1. Korinćanima 12,15-20), ipak svi ovise jedan o drugom (1. Korinćanima 12,21-26). Noge ovise o očima da bi znale kamo trebaju zakoračiti. S druge strane, oči ne mogu ništa dotaknuti — to mogu samo ruke. Također, misao da su neki udovi slabiji (1. Korinćanima 12,22) ili manje cijenjeni, manje "časni" (1. Korinćanima 12,23) od drugih, samo je privid, jer su svi oni potrebni (1. Korinćanima 12,22).

Nažalost, među Korinćanima se javila sklonost da se jedni darovi cijene, a drugi zapostavljaju. Da ne bi činili takvu pogrešku, Pavao im skreće pozornost na ljubav, koja je "još uzvišeniji put" (1. Korinćanima 12,31). Drugim riječima, koji god dar bio u pitanju, ako se koristi mudro i s ljubavlju, ugodan je Bogu.

Pogledajte popis darova u 1. Korinćanima 12,8-10.28; Rimljanima 12,6-8 i Efežanima 4,11. Koji je vaš dar i kako ga možete upotrijebiti za izgradnju Kristovog tijela?

“JOŠ UZVIŠENIJI PUT”

“Ljubav nije samo jedan od mnogih darova. Ona je sredstvo pomoću kojeg svi darovi dostižu svoju krajnju svrhu.” (Carl P. Cosaert, “1 Corinthians”, *Andrews Bible Commentary: New Testament*, Berrien Springs, MI: Andrews University Press, 2022., str. 1643)

Pročitajte 1. Korinćanima 13,1-7; 1. Petrova 4,8-11. Koja je uloga ljubavi kada je riječ o duhovnim darovima?

.....

.....

.....

Prva poslanica Korinćanima 13 uči nas da se duhovni darovi mogu pravilno upotrijebiti jedino ako su vođeni ljubavlju. Pavao počinje 1. Korinćanima 13 podsjećajući na darove spomenute u 12. poglavlju, kako bi naglasio da oni nemaju nikakvu vrijednost ako nisu vođeni ljubavlju. Stoga znanje (1. Korinćanima 12,8) i vjera (1. Korinćanima 12,9), pa čak i vjera koja “brda premješta” (1. Korinćanima 13,2), ne znači ništa bez ljubavi (1. Korinćanima 13,2). Bez ljubavi sposobnost govorenja stranih jezika (1. Korinćanima 12,10.28.30) svodi se na “mjed što ječi, ili cimbalo što zveči” (1. Korinćanima 13,1). U istom smislu, čak i tako važan dar kao što je proroštvo ne znači ništa bez ljubavi (1. Korinćanima 13,2).

U 1. Korinćanima 13,4-7 (Suvremeni hrvatski prijevod), Pavao govori o tome što ljubav jest, a što nije. Ili, još određenije, što ljubav čini, a što ne čini. Glagoli kojima on opisuje ljubav pokazuju da ljubav nije toliko nešto što osjećamo, koliko ono što činimo. Tako Pavao spominje da je ljubav (1) strpljiva; (2) uslužna; (3) veseli se istini; (4) sve štiti; (5) sve vjeruje; (6) uvijek se nada; (7) sve podnosi. Nasuprot tome, ljubav (1) nije zavidna; (2) ne hvali se; (3) ne oholi se; (4) nije nepristojna; (5) ne traži svoje; (6) nije razdražljiva; (7) ne pamti zlo; (8) ne veseli se nepravdi.

Tih petnaest glagola, koliko ih ukupno ima, pružaju čvrste smjernice za prikladno ponašanje u primjeni darova. Značajno je što je ta rasprava o pravoj naravi ljubavi smještena točno između 12. i 14. poglavlja 1. Korinćanima, gdje se Pavao bavi sukobima u vezi s duhovnim darovima. Ljubav je ključ za mudru upotrebu duhovnih darova. Ljubav se također postavlja rame uz rame s vjerom i nadom, “a najveća je od njih — ljubav” (1. Korinćanima 13,13 — Suvremeni hrvatski prijevod).

Zašto je ljubav toliko važna za našu vjeru? Ima li boljeg načina da se doživi stvarnost Božje ljubavi nego da se ona uz molitvu odrazi na druge?

DAR JEZIKA

A što je s darom jezika? Sudeći po načinu na koji je pokazivanje tog dar opisano na drugim mjestima u Bibliji (Marko 16,17; Djela 2,1-13; 10,44-48; 19,6), dar jezika u 1. Korinćanima najvjerojatnije je duhom dodijeljena sposobnost govorenja stranim jezicima.

Pavao spominje dar jezika u okviru liste darova u 1. Korinćanima 12,8-10 (vidi također 1. Korinćanima 12,28.30; 13,1.8). Međutim, u 1. Korinćanima 14 spominje ga višeput. Grčka riječ *glôssa* ("jezik") pojavljuje se više od dvadeset puta u 1. Korinćanima 12—14, od čega petnaest puta samo u 1. Korinćanima 14. Osim toga, grčka riječ *heteroglôssos* ("tudi jezici") također se pojavljuje u 1. Korinćanima 14,21. Taj veliki broj osvrta na dar jezika pokazuje da je to za Pavla bilo vrlo važno pitanje. Pogrešna upotreba i zloupotreba tog dara od strane crkve u Korintu izazivala je nered i zbrku na javnim bogoslužjima (1. Korinćanima 14,23.27.33.40).

Pročitajte 1. Korinćanima 14,5.13.26.27; 12,10.30. Koju je uputu Pavao dao u vezi s darom jezika?

Razlog što se dar govorenja jezika mora koristiti usporedo s darom njihovog tumačenja ogleda se u tome što ti jezici moraju biti razumljivi (1. Korinćanima 14,9). U suprotnom, nema nikakve koristi od upotrebe tog dara (1. Korinćanima 14,6). To objašnjava zašto je Pavao stavio tako veliki naglasak na tumačenje i razumijevanje. On očito ne kritizira dar jezika sam po sebi, već, kao što ćemo vidjeti sutra, skreće pozornost na pretjerano značenje koje su mu Korinćani pridavali, što je dovelo do zanemarivanja dara proroštva.

U ovom trenutku važno je zapaziti da Pavao, premda je želio da svi Korinćani govore na stranim jezicima (1. Korinćanima 14,5), ipak nije očekivao da se to dogodi (1. Korinćanima 12,10). Prema tome, ideja da "svi moraju govoriti jezike ako su kršteni Duhom Svetim, izopačenje je Pavlovog nauka iz 1. Korinćanima 12 i 14." (Raoul Dederen, *Handbook of Seventh-day Adventist Theology*, elektroničko izd., Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2001., str. 620)

Ima li ljudi u vašoj crkvi koji govore druge jezike? Kako oni mogu upotrijebiti tu sposobnost da bi govorili drugim ljudima o Kristu? Kako nam ta činjenica može pomoći da razumijemo pravu narav jezika o kojima Pavao govori?

DAR PRORICANJA

Dar proricanja zauzima istaknuto mjesto u Pavlovoj raspravi o duhovnim darovima. Zanimljivo je da se dar proricanja obično spominje prije dara jezika (1. Korinćanima 12,10.28; 1 13,8). Kada je dar jezika prvi put spomenut, bilo je to samo da bi se naglasila njegova razmjerna nevažnost u usporedbi s darom proricanja (1. Korinćanima 14,4.5.6.22).

Pročitajte Efežanima 4,11-13; 1. Korinćanima 14,3.4. Što nam ti odlomci govore o svrsi duhovnih darova općenito i daru proroštva posebno?

Dar proricanja trebao je osigurati uzdizanje, opominjanje i tješjenje (1. Korinćanima 14,3; usporedi Djela 15,32). To govori da se proroštvo ne bavi toliko pretkazivanjem budućnosti, koliko načinom na koji treba živjeti u sadašnjosti. Grčki glagol *profêteuô* može značiti "reći nešto unaprijed" ili "reći nešto u ime nekog drugog". Na primjer, to prvo značenje vidi se u Djelima 2,29-31 (usporedi Amos 3,7), gdje je misao o Davidu kao proroku objašnjena time što je on (unaprijed) "znao". Drugo značenje vidimo u Djelima 15,32, gdje se Juda i Sila nazivaju prorocima. Njihovo se "proricanje", međutim, sastojalo u tome što su "mnogim riječima tješili i utvrđivali braću".

Iz Efežanima 4,11-13 saznajemo da duhovni darovi nisu prestali postojati nakon apostolskog doba. Oni bi trebali biti prisutni do kraja (Djela 2,39). Međutim, ako netko tvrdi da je prorok, njegov dar mora biti ocijenjen na osnovi Svetog pisma. Općenito govoreći, trebaju biti zadovoljena četiri pravila. Prvo, proročanstva se ostvaruju (Ponovljeni zakon 18,22; Jeremija 28,8.9). Drugo, njihova poruka je u skladu s porukama prethodnih proroka (Ponovljeni zakon 13,1-3; Izaija 8,20). Treće, njihov svakodnevni život pokazuje posvećenost Kristu (1. Ivanova 4,1-3). Četvrto, Isus je rekao da će se lažni proroci prepoznati po svojim rodovima (Matej 7,15-20). To isto vrijedi i za prave proroke.

Otkrivenje pokazuje da je dar proroštva posebna karakteristika Crkve ostatka (Otkrivenje 12,17; 19,10). Kao adventisti sedmoga dana, mi vjerujemo da je dar proroštva bio dan Ellen G. White i da se ogleda u njezinim spisima.

Koje sve razloge imamo za vjerovanje u proročki dar Ellen G. White? Na koja još pitanja treba odgovoriti u vezi s njezinom ulogom i autoritetom?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Neka ljudi zavrnu rukave imajući povjerenje u Gospodina, a On će poći s njima, osvjedočivat će i obraćati duše grešnika. Jedan radnik je možda vješt govornik, drugi vješt pisac, treći možda ima dar iznošenja iskrene, ozbiljne, vatrene molitve, a četvrti dar pjevanja. Netko može imati posebnu snagu da s jasnoćom objašnjava Božju riječ, a svaki će dar postati sila za Boga, zato što On radi zajedno s radnikom. Jednome Bog daje riječi mudrosti, drugome znanje, trećemu vjeru. No svi trebaju raditi pod jednim Poglavarom. Raznolikost darova vodi k različitim službama, ‘ali je isti Bog koji čini sve u svima’ (1. Korinćanima 12,6).

Neka nijedan čovjek ne prezire navodno manje darove. Latimo se svi posla. Neka nitko ne prekriži ruke u nevjerovanju zato što misli da ne može obaviti nijedan važan posao. Prestanite gledati na sebe. Gledajte u svojega Vođu. U čestitosti, krotkosti i ljubavi, činite ono za što ste kadri.” (*Ovaj dan s Bogom*, str. 29)

“Svima nam je potrebna pomoć koju možemo primiti zahvaljujući sudu drugih. Bog djeluje i na druge umove, a ne samo na naš. Različiti darovi dani različitim pojedincima sjedinit će se sa svrhom ‘da pripravi svete za djelo službe, za izgradnju Kristova Tijela’ (Efežanima 4,12). ...

Pred nama će se uvijek nalaziti prepreke, ali mi trebamo slijediti svojega Vođu, a s teškoćama se suočavati ujedineni, s rukom u ruci.” (Ellen G. White, *Podignimo pogled*, str. 164; u izvorniku 141)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razmislite malo više o daru proroštva. Zašto je proroštvo važnije od stranih jezika ako se oni ne tumače? Ako je potrebno, pročitajte još jednom 1. Korinćanima 14 da biste ukratko ponovili Pavlove dokaze.

2. Razgovarajte u razredu o životu i službi Ellen G. White i o tome zašto mi kao crkva vjerujemo da je ona posjedovala dar proroštva. Koje velike blagoslove crkva dobiva od tog dara? Također, koji su izazovi povezani sa spoznajom kako na najbolji način upotrijebiti taj dar?

3. Sjetite se troje do petero ljudi koji vas iskreno vole. Kako znate da je njihova ljubav prema vama prava? Što vam to govori o razlozima koje je Pavao imao da tako puno govori o ljubavi u svojoj raspravi o duhovnim darovima?

4. Koliko god ljubav bila važna, zašto ona ne smije biti jedini kriterij u ocjenjivanju govori li netko istinu ili ne, i je li dostojan da ga saslušamo?